Johannes de Sancto Geminiano: Liber de exemplis ac similitudinibus rerum. Ed: Sebastian Brant
[Basel]: Johann Froben and Johann Petri de Langendorff, 25 Jan. 1499 Seite 541

tra ꝓbetur. vt. C.ad.l.cor.de sic.l.j.⁊ de
iniurijs .l.si nō conicij. lꝫ delinquēs dicat
ꝙ ludens fecerit. Nam ludus noxius in
culpa ẽ.ff.ad.l.aquil.nā ludus. Et iō non
debet remanere īpunitus .ff.de furtis. in
furti actione.§.vlti.q̇s enī ludos appella/
bit ex q̇bus crimīa oriūt: vt in ꝑma ꝯsti.ff
veteris.§.illud notat. Ideo p̄sumit de fa/
cili ꝯtra vsurarios q̇ cōsueuerūt exercere
vsuras. Capitulum: XX

Elemosynaruz
dispensator si habet in domo vl
familia vel collegio suo indigē
tem nō debet eū negligere:q2 ꝓpinquus ẽ
vel collega cuiꝰ exemplū ẽ in ecclesiasticis
electionibus. Nō enī ꝓhibet aliquis eli/
gere ꝯsanguineū dūmō sit idoneꝰ.⁊ silr si
idoneꝰ in ecclia ī q̄ faciēda ẽ electio īuenit
de ea ẽ eligendꝰ: vt.xxiij. di.ī nomīe dñi.
lxj.di.nullus inuitis.Sed in h̄ ẽ differen/
tia:q2 in electiōibus est in fauorē cuiusli/
bet ꝯgregatiōis īdultū vt de se eligat si ibi
idoneꝰ īuenit.lxj.di.nec emerit.⁊.c.nullꝰ
Pōt ꝯgregatio huic iuri fauorabili renū
ciare ⁊ aliū eligere vl postulare tota vl ma
ior pars ꝯgregatiōis ipiꝰ q̄uis ī ea aliq̇s
dignus existat: vt extra de elect.cū vinto/
nensis.c.cū inter canonicos.sꝫ in elemosy
nis dandis dicit Apls.j. Timoth.v.ꝙ si
quis suorum ⁊ maxime domesticoꝝ curaꝫ
nō habet:fidem negauit ⁊ est infideli dete
rior. Unde magis cōiunctus ẽ alij necessa
rio p̄ferendus ceteris paribus: puta si ali
us nō occurrat magis indigens vel eque
indigens ⁊ melior vel reipublice vtilior: ī
quibus casibus p̄ferendus est cōiuncto.
Capitulum: XXI

Error vtilis to/
lerat. Cuius exemplū est: q2 cū
seruus nō possit esse iudex:quia
nec arbiter quod minꝰ ẽ.ff.de arbi. pediꝰ.
.§.si.Tamē si credat liber ⁊ sententiā fe/
rat:tenet sentētia ꝓpter vtilitatē eoꝝ qui
apud eū egerūt.ff.de offi.pretoris.barba
rius. tamen in v̇itate iudex non est:ar.ff.
decuri.l.herennius. Ad idē insti.de test.
.§.sed neq̄.C.de testa.l.j.C.de lati.li.toll
l.j.§. sꝫ q̇d si dñi.⁊.§.sꝫ et si q̇s hoī libero.
Sic dicimꝰ de excōicato.ar.extra de ꝓcu.
c.si,et extra de exce.exceptionez.extra de

senten.⁊ re iudi.ad ꝓbanduz. Itē si q̇s
gerat se ꝓ legato cū nō sit:certe valebunt
eiꝰ sentētie si homīes ipm tanq̄ ad lega/
tum bona fide recursū habuerint.ar.ff.ad
macedonianū.l.iij. Itē error intētiōis q̇ ẽ
sine dolo aliqn̄ excusat licet nō ex toto:qđ
patet ꝑ exemplū in rapina. Nā raptor nō
d2 q̇ violent rē alicui rapit nisi dolꝰ malus
interueniat:q2 si q̇s rem ꝓpriā alicui vio/
lenter auferat:credēs sibi interesse tūc ces
sat actio raptoris. licꝫ talis mulctet ꝑ con
stitutionē.si q̇s in tantā. Insti.de vi bono
rū rapt .§. sꝫ ne dū talia ⁊ p̄cedēti. Item
si publicanꝰ pecꝰ meū abduxerit dū putat
me aduersus legē vectigalis aliq̇d cōmisis
se:⁊ sic moriat non tenet q̄uis errauerit.
Secus si ideo inclusit ne pascat ⁊ fame pe/
rierit:q2 tūc tenet.ff.de iur.⁊.iure.l.ij .§.si
publicanus. Itē error peccantiū assimila
tur errori emētiū ⁊ vendentiū inter quos
cōtingūt plerūq̄ sex errores impedientes
contractū emptiōis ⁊ vēditiōis. Primus
est in p̄cio vt si puto vendere decē tu putas
emere quinq̄:secus econtra.ff. locati.l. si
locem. Iste error est in hypocritis q̇ opera
penitētie vel iusticie q̄ sūt magni valoris:
vendūt vili p̄cio humane laudis. Hoc enī
est: q2 hypocrita p̄miū humāe laudis ma
ioris valoris extimat q̄ sit. Secūdus er
ror ẽ ī ꝯtractu: vt q2 puto vendere tu pu/
tas tibi donari.ff.de rebus cre.si ego. Si/
milis error est in malis p̄latis ecclie.q̇ bo
na ecclesiastica ꝓ libito suo tractāt tanq̄
libere sibi donata.i.tanq̄ essent veri dñi
cū tñ sint nō dñi sed dispensatores ⁊ mini
stri. Et ideo in fine īueniēt ea caro p̄cio si
bi vendita: grauē.s.penā ꝓ eis exoluētes
Tertiꝰ error ẽ in corꝑe.i.ī ipsa re: vt q2
puto vēdere semproniamū:tu putas emere
cornelianū: vt.ff.c.ī vēditiōibꝰ. sꝫ q̇d si vē
do tibi petrū cocū cū sit pelliparꝰ:⁊ si is q̇
cocus ẽ martinꝰ vocat:si habui nota noīa
seruoꝝ tūc is debet qui nominatus est.sed
si non habui nota: is videtur vēditus cu/
ius artificium est adiectum.ff.de rebꝰ du.
qui habebat. Talis error est inter diabo/
lum et luxuriosum. cui diabolꝰ offert opꝰ
carnis:⁊ ille accipit credēs emere.i. ꝑcipe
re solum delectationē.⁊ diabolus intēdit
ei tradere magis amaritudinem:quia vo/
luptas tristes habet exitus: vt dicit Boe/
tius. Prouerbi, v. Nouissima illius ama

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-ii-737/0541
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG